

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC**

Nguyễn Thị Hằng

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ CHỈ SỐ HÓA SINH CỦA
NGƯỜI BỊ GÚT ĐƯỢC HỖ TRỢ ĐIỀU TRỊ BẰNG
THẢO DƯỢC TẠI KHU VỰC PHÍA BẮC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ CÔNG NGHỆ SINH HỌC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC

Nguyễn Thị Hằng

**NGHIÊN CỨU MỘT SỐ CHỈ SỐ HÓA SINH CỦA
NGƯỜI BỊ GÚT ĐƯỢC HỖ TRỢ ĐIỀU TRỊ BẰNG
THẢO DƯỢC TẠI KHU VỰC PHÍA BẮC**

Chuyên ngành: Công nghệ sinh học
Mã số: 60.42.02.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ CÔNG NGHỆ SINH HỌC

Người hướng dẫn khoa học: **1. PGS.TS Lương Thị Hồng Vân**
2. TS. Lê Thị Hương Lan

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bài luận văn là công trình nghiên cứu của tôi dưới sự hướng dẫn của PGS.TS Lương Thị Hồng Vân và TS Lê Thị Hương Lan. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố bởi các tác giả khác.

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Hằng

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới cô giáo **PGS.TS Lương Thị Hồng Vân** – Nguyên Phó viện trưởng Viện khoa học sự sống – Đại học Thái Nguyên, **TS. Lê Thị Hương Lan** – Trưởng khoa sinh hóa bệnh viện Đa Khoa TW Thái Nguyên đã tận tình chỉ bảo và hướng dẫn tôi trong suốt quá trình tôi học tập và nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô và các cán bộ của cơ sở đào tạo và Khoa khoa học sự sống thuộc trường Đại học Khoa Học – Đại học Thái Nguyên.

Xin gửi lời cảm ơn chân thành đến tập thể cán bộ khoa sinh hóa bệnh viện Đa Khoa TW Thái Nguyên, Viện Gút Hải Dương. Đặc biệt là TS. Lê Thị Hương Lan và ông Nguyễn Đình Thắng – Giám đốc Viện Gút Hải Dương cùng tập thể cán bộ của Viện đã tận tình hướng dẫn giúp đỡ và tạo điều kiện tốt nhất để tôi hoàn thành luận văn này. Tôi luôn trân trọng và biết ơn những sự giúp đỡ quý báu đó.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn gia đình và bạn bè đã luôn động viên, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tác giả

Nguyễn Thị Hằng

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Nội dung nghiên cứu	2
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Sơ lược lịch sử bệnh gút.....	4
1.2. Một số đặc điểm của bệnh gút.....	5
1.2.1. Khái niệm bệnh gút	5
1.2.2. Đặc điểm của bệnh gút.....	5
1.3.1. Phân loại theo nguyên nhân	6
1.3.1.1. Gút nguyên phát	6
1.3.1.2. Gút thứ phát.....	7
1.3.1.3. Gút do các bất thường về enzym.....	7
1.3.2. Phân loại theo thể lâm sàng.....	7
1.3.2.1. Gút cấp tính	7
1.3.2.2. Gút mạn tính.....	9
1.4. Nguyên nhân và cơ chế phát sinh bệnh gút	11
1.4.1. Nguồn gốc của acid uric máu ngoại vi.....	11
1.4.2. Cơ chế phát sinh bệnh gút.....	14
1.5. Tiêu chuẩn chẩn đoán bệnh gút.....	15
1.6. Mối liên quan giữa rối loạn chuyển hóa lipid và bệnh gút	15
1.7. Một số loại chế phẩm từ thảo dược dùng trong hỗ trợ điều trị bệnh gút	17
1.8. Tình hình nghiên cứu bệnh gút trên thế giới và Việt Nam	19
1.8.1 Trên thế giới	19
1.8.2 Tại Việt Nam.....	19
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	21

2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	21
2.2.1. Tiêu chuẩn chọn đối tượng nghiên cứu.....	21
2.1.2. Tiêu chuẩn loại trừ	21
2.2. Vật liệu thiết bị nghiên cứu.....	22
2.2.1. Các chế phẩm thảo dược dùng trong nghiên cứu.....	22
2.2.2. Hóa chất.....	23
2.2.3. Thiết bị	23
2.3. Địa điểm nghiên cứu	24
2.4. Phương pháp nghiên cứu	24
2.6 . Xử lý số liệu.....	24
2.7. Kỹ thuật tiến hành.....	24
2.7.1. Kỹ thuật lấy mẫu	24
2.7.2. Kỹ thuật tiến hành phân tích	25
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	30
3.1. Kết quả nghiên cứu đặc điểm dịch tễ học của nhóm đối tượng nghiên cứu.....	30
3.1.1. Đặc điểm của nhóm người mắc bệnh gút cấp tính và mạn tính.....	30
3.1.2 Một số chỉ số sinh học của người mắc bệnh gút được nghiên cứu.....	33
3.1.3. Một số yếu tố nguy cơ và bệnh lý kèm theo của nhóm người mắc bệnh gút được nghiên cứu.....	36
3.2 Kết quả nghiên cứu chỉ số hóa sinh máu của nhóm đối tượng nghiên cứu.....	40
3.2.1. Kết quả phân tích nồng độ acid uric và glucose máu ở người bị gút trước và sau điều trị	40
3.2.2. Kết quả phân tích nồng độ ure và creatinin máu	44
3.2.3. Kết quả phân tích hoạt độ enzym AST và ALT/máu	46
3.2.4. Kết quả phân tích nồng độ các lipid máu của nhóm nghiên cứu	47
3.3. Kết quả các chỉ số hóa sinh nước tiểu của nhóm người được nghiên cứu	51
3.5. Kết quả phân tích các chỉ số miễn dịch của nhóm nghiên cứu.....	56

KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ..... 60

TÀI LIỆU THAM KHẢO..... 64

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

VIẾT TẮT	VIẾT ĐẦY ĐỦ
HA	Huyết áp
Glu	Glucose
Cre	Creatinin
CHO	Cholesterol
HDL-C	High density lipoprotein cholesterol
LDL-C	Low density lipoprotein cholesterol
AST	Aspartate amino transferase
ALT	Alanin amino transferase
SG	Specific gravity
RBC	Red blood cell
PLT	Platelet
WBC	White blood cell
HBG	Hemoglobine
GRAN	Granulocyte
Lym	Lymphocyte

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Tỷ lệ người mắc bệnh gút theo nhóm tuổi	30
Bảng 3.2. Tỷ lệ người mắc bệnh gút theo địa bàn cư trú.....	32
Bảng 3.3. Chỉ số huyết áp trung bình trước và sau điều trị	33
Bảng 3.4. Chỉ số trung bình BMI của nhóm người mắc bệnh gút được nghiên cứu	35
Bảng 3.5. Yếu tố nguy cơ của người mắc bệnh gút thuộc nhóm đối tượng nghiên cứu	36
Bảng 3.6. Một số bệnh lý kèm theo của nhóm người mắc bệnh gút được nghiên cứu	38
Bảng 3.7. Nồng độ acid uric máu trung bình trước và sau điều trị.....	40
Bảng 3.8. Kết quả điều trị bệnh gút của một số tác giả khác.....	46
Bảng 3.9. Nồng độ glucose/ máu trung bình trước và sau điều trị	43
Bảng 3.10. Nồng độ creatinin máu trung bình trước và sau điều trị.....	44
Bảng 3.12. Hoạt độ enzyme AST trung bình trước và sau điều trị.....	46
Bảng 3.13. Hoạt độ enzyme ALT trung bình trước và sau điều trị	47
Bảng 3.14. Nồng độ cholesterol trung bình trước và sau điều trị.....	47
Bảng 3.15. Nồng độ triglyceride trung bình trước và sau điều trị	48
Bảng 3.17. Nồng độ LDL-C trung bình trước và sau điều trị.....	50
Bảng 3.18. Chỉ số pH nước tiểu trung bình trước và sau điều trị	51
Bảng 3.19. Tỷ trọng nước tiểu trung bình trước và sau điều trị	52
Bảng 3.21. Số lượng tiểu cầu trong máu trung bình trước và sau điều trị.....	54
Bảng 3.22. Chỉ số Hemoglobin trung bình trước và sau điều trị	55

Bảng 3.24. Số lượng bạch cầu trung bình trước và sau điều trị.....	56
Bảng 3.25. Số lượng bạch cầu lympho trung bình trước và sau điều trị	58
Bảng 3.26. Số lượng bạch cầu trung tính trung bình trước và sau điều trị	59

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1 Tinh thể urat trong dịch khớp.....	8
Hình 1.2 Hình ảnh phẫu thuật hạt tophi từ khuỷu tay.....	9
Hình 1.3 Hình ảnh hạt tophi và tổn thương xương khớp.....	10
Hình 1.5 Quá trình sinh ra H ₂ O ₂ khi tạo thành acid uric	16
Hình 2.2. Máy li tâm tại Bệnh viện Đa Khoa Tw Thái Nguyên.....	26
Hình 2.3. Máy xét nghiệm sinh hóa AU 640 tại bệnh viện ĐKTWTN.....	28
Hình 2.4. Máy xét nghiệm huyết học Celltac E và Celltac F tại Bệnh viện Đa Khoa TW Thái Nguyên.....	28
Hình 2.5. Máy đo tốc độ máu lắng Sedy 40 tại Bệnh viện ĐKTWTN.....	29
Hình 3.1. Tỷ lệ người mắc bệnh gút theo giới.....	31
Hình 3.2. Tỷ lệ người mắc gút theo nghề nghiệp của người mắc bệnh gút....	32